

نگاه هفته

نفت ۳۰دلاری درعراق

رضا محمدیاری
تحلیلگر اقتصادی

● در هفته‌ای که گذشت، قیمت‌های نفت با افزایش موقتی ناشی از حملات تروریستی پاریس مواجه شدند ولی این افزایش در مدت کوتاهی از بین رفت و قیمت‌ها به روند نزولی خود ادامه دادند. نکته مهم و قابل‌توجه کاهش سید نفتی اوپک به زیر ۴۰ دلار بود که این رقم از سال ۲۰۰۴ بی‌سابقه است. وجود مزاد عرضه در بازار، عدم کاهش تولید عربستان و ارائه تخفیفات توسط برخی تولیدکنندگان عضو اوپک، دلایل اصلی این کاهش قیمت عنوان شده است.

قیمت نفت

«نفت برزت دریای شمال» (Brent) در روز

جمعه ۲۰ نوامبر به ۴۴دلارو ۱۸ سنت رسید که ۱۲

سنت از هفته قبل رشد نشان می‌دهد. این در حالی

است که «نفت وست‌تگزاس اینترمدیت آمریکا»

(WTI) در پایان این هفته نسبت به هفته قبل، حدود

یک دلار کاهش یافت و ۴۰دلارو ۵۴ سنت معامله

شد. لازم به ذکر است در روز دوشنبه ۱۷ نوامبر،

به دلیل فشارهای روانی ناشی از حملات پاریس

و حملات هوایی فرانسه در پاسخ به این حادثه،

قیمت‌های نفت اندکی افزایش یافتند اما به دلیل

وجود مزاد عرضه در بازار، این افزایش در روزهای

بعد خنثی شد.

سید نفتی اوپک

بر اساس گزارش وب‌سایت رسمی اوپک، قیمت

سید نفتی این سازمان در این هفته به زیر ۴۰ دلار

رسید که نه‌تنها کمترین رقم برای سال جاری میلادی

بلکه پایین‌ترین رقم از سال ۲۰۰۴ است. در روز

پنجشنبه ۱۹ نوامبر در سطح ۳۸دلارو ۲ سنت ایستاد

که نسبت به پایان هفته گذشته حدود دو دلار کاهش

نشان می‌دهد. صدوشت‌وهشتمین اجلاس این

سازمان روز چهارم دسامبر در وین برگزار خواهد شد

و ممکن است درخصوص شرایط جدید بازار تصمیم

جدیدی اتخاذ شود.

رقابت‌های بازاری

به گزارش یورونیوز، درحال‌حاضر رقابت در بازار

جهانی نفت به‌قدری شدت یافته که تولیدکنندگان

اوپکی برای حفظ سهم خود از بازار نفت در حال

ارائه تخفیفات خاص هستند. بنا بر این گزارش، کشور

عراق درحال‌حاضر بخشی از نفت تولیدی خود را

با قیمت ۳۰ دلار در هر بشکه عرضه می‌کند. عراق

در سال جاری میلادی تولید نفت خود را ۵۰۰ هزار

بشکه در روز افزایش داده که نسبت به سال گذشته

۱۳ درصد رشد نشان می‌دهد.

رشد ذخایر انباشت‌شده به ۳ میلیارد

خبرگزاری رویترز در گزارشی اشاره کرد با

پردن سلیت‌های ذخیره‌سازی نفت در خشکی،

تولیدکنندگان به سراغ نفتکش‌ها رفته‌اند، از این‌رو،

ده‌ها میلیون بشکه نفت بدون مشتری گذاشته شده

است. همچنین به گزارش آژانس بین‌المللی انرژی،

نفت ذخیره‌شده در سطح جهان به سه میلیارد

بشکه رسیده که این امر می‌تواند یکی از دلایل

پایین‌ماندن قیمت باشد.

قیمت گاز طبیعی

در هفته گذشته قیمت‌های گاز طبیعی به روند

نزولی خود از ابتدای سال جاری میلادی ادامه داد.

قیمت اسپات هنری‌هاب (Henry Hub) به‌عنوان

شاخصی برای قیمت فروش لحظه‌ای گاز طبیعی در

آمریکا از دودلارو ۱۹ سنت در پایان هفته گذشته به

دودلارو دو سنت به ازای هر میلیون بی‌تی‌بی‌یو یا واحد

گرمایی انگلیسی (MMBtu) در جمعه بیستم نوامبر

کاهش پیدا کرد. در بازار اروپا نیز این شاخص دودلارو

۳۲ سنت بود که نسبت به هفته قبل شش سنت

رشد نشان می‌دهد. این در حالی است که در بازار

آسیای شمال‌شرقی، قیمت تک محموله گاز طبیعی

با افزایش ۳۵ سنتی به ۷ دلار و ۴۵ سنت به ازای

هرمیلیون بی‌تی‌بی‌یو رسید. اگرچه قیمت نفت بیش از

یک سال است که پله‌های سقوط را طی می‌کند و گاز

نیز در برخی مناطق کاهش قیمت را تجربه می‌کند

اما نکته مهم درخصوص بازار گاز این است که

نمی‌توان قیمت‌های گاز طبیعی در نقاط مختلف را

با هم مقایسه کرد زیرا قیمت‌های گاز منطقه‌ای است

که ممکن است در هر منطقه، قیمت خاص خود را

داشته باشد. درحقیقت قیمت گاز طبیعی مانند نفت،

قابل‌تحلیل و تعمیم به همه نقاط جهان نیست.

چهارمین اجلاس کشورهای صادرکننده گاز

چهارمین نشست هیات عالی‌رتبه مجمع

کشورهای صادرکننده گاز (GECF) روز جمعه ۲۹

آبان در تهران تشکیل شد. کشورهای الجزایر، بولیوی،

مصر، کینه استوایی، ایران، لیبی، نیجریه، قطر، روسیه،

ترینیداد و توباگو، ونزوئلا و امارات ۱۲ عضو اصلی این

مجمع جهانی به شمار می‌روند. هلند، نروژ، عراق،

عمان و پرو نیز اعضای ناظر در مجمع کشورهای

صادرکننده گاز هستند. این سازمان در سال ۲۰۰۱ در

تهران تشکیل شده و تلاش برای افزایش قیمت گاز،

ایجاد هماهنگی در سیاست‌های صادراتی کشورهای

عضو و همچنین ارائه یک مدل برای بازار گاز،

ازجمله مهم‌ترین اهدافی است که کشورهای عضو

این سازمان دنبال می‌کنند. این کشورها ۴۲ درصد از

تولید گاز جهان، ۶۷ درصد از ذخایر گاز جهان، ۳۸

درصد از انتقال گاز با خط لوله و ۸۵ درصد از تجارت

گاز طبیعی مابین‌ده در اختیار دارند.

اقتصاد
محمودی با تأکید بر بازسازی اقتصادی دوم پس از تحریم‌ها

اغمای تحزب در ایران ۱۱ساله شد

راهی جز حاکمیت مردم‌سالاری برای دستیابی به توسعه نداریم

محمودی در جریان دیدار با خبرنگاران

وقتی به کارکردها و اعمال افراد نگاه می‌کنیم، می‌بینیم خیلی از همین افراد، مانع اصلی تحزب هستند و اصلا اعتقادی به نظام حزبی ندارند. دولت احمدی‌نژاد که البته صراحتا اعتقادی به حزب نداشت و اصلا با تفکر حزبی بیگانه بود.

۱۱ برنامه‌های دولت یازدهم را در این حوزه

چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در دو سالی که دولت جدید روی کار آمده بنا به ملاحظات و استراتژی‌هایی که داشتند، تمرکز خود را روی سیاست خارجی گذاشتند، درحالی‌که معمولا در حوزه سیاسی اولویت با حل‌وفصل مسائل در حوزه داخلی است و سپس تمرکز بر مسائل منطقه‌ای و پس از آن در سطح جهانی. دولت فعلی برعکس شروع کرده و بر اساس ملاحظات و تشخیص خود از حوزه بین‌الملل آغاز به کار کرده و احتمالا سپس به مسائل منطقه‌ای و بعد داخلی خواهد پرداخت. در دو سال گذشته دولت روی موضوع امروزه انرژی زیادی را صرف کرده که خوشبختانه هنوز ثمره دو سال تلاش دولت در حوزه هسته‌ای را می‌بینیم. اما شاید به دلیل همین اولویت‌بندی و تمرکز اندک روی مسائل داخلی، به اغمای هشت‌ساله مقوله تحزب هم استمرار بخشیده شد و اکنون وارد ۱۱سالگی خود می‌شود. مطبوعات هم به‌عنوان رکن چهارم دموکراسی وضعیتی خاص خود را دارد. بنابراین به نظر می‌رسد درحال‌حاضر هم خیلی ورود به این حوزه‌ها صورت نمی‌گیرد که گروه‌های سیاسی در قالب احزاب شکل بگیرند و شناسنامه‌دار شوند و بر اساس شناسنامه برنامه‌های خود را ارائه دهند و نسبتی بین اهداف، برنامه‌ها و شناسنامه گروه‌های سیاسی با چشم‌انداز

توسعه ۲۰ساله وجود داشته باشد. برگردیم به بحث سند چشم‌انداز، فرض بر این است که هر برنامه پنج‌ساله و هر دولتی که مقران آن روی کار می‌آید، بخشی از برنامه ۲۰ساله و درواقع پارل مربوط به خود را پیش می‌برد تا به توالی، پارل‌های سند چشم‌انداز مرحله به مرحله شکل بگیرد تا نهایتا به هدف سند چشم‌انداز برسیم. اما همان‌طور که گفتیم

منافع خاص و نگرش‌های خود را دنبال می‌کنند، هماهنگی و وحدت نظر و عمل لازم برای دستیابی و انطباق برنامه‌های توسعه وجود ندارد. برای مثال می‌دانیم که اولین سال چشم‌انداز ۲۰ساله توسعه با برنامه چهارم شروع شد. با اینکه این برنامه یک برنامه اجماعی حکومت بود و نه صرفا دولت و مسیر قانونی خود را نیز طی کرد و نهایتا تبدیل به

قانون شد و بالطبع همه دستگاه‌ها و سازمان‌ها و مجموعه‌های اداری حکومت موظف به اجرای آن بودند و مهم‌ترین مسئولیت هم در اجرای برنامه‌های توسعه متوجه رئیس‌جمهور است. احمدی‌نژاد این برنامه را نه تغییر داد و نه اجرا کرد. ایشان برنامه‌ها و بخش‌های خاص خود را داشت. در برنامه چهارم توسعه بحث یارانه‌ها، سهام عدالت، بنگاه‌های زودبازده و مسکن مهر را می‌بینید؟ یا بحث‌های تنش‌رایی که منجر به این همه گرفتاری در عرصه بین‌الملل شد و آن‌قدر چالش ایجاد کرد که اکنون دیگر نمی‌توانیم به ابتدای برنامه چهارم برگردیم. دنیا و وقایع ما در منطقه منظر نماندند که ما همگام با آنها جلو برویم. آنها بر اساس برنامه‌ها و قاعده بازی که در حوزه خاورمیانه وجود دارد، از ما جلوتر هستند و درحالی‌که می‌خواستیم طبق سند چشم‌انداز ۲۰ساله، رتبه اول منطقه را داشته باشیم، عقب افتادیم و با رقیبمان فاصله فاحشی داریم.

دلایلش این است که همگرایی و وحدت نسبت به هدف توسعه در کشور وجود ندارد. واقعیت این است که عمل ما نشان می‌دهد سند چشم‌انداز ۲۰ساله کاغذپاره‌ای بیش نیست! اساسا بخش قابل‌ملاحظه‌ای از گروه‌های سیاسی که صاحب قدرت و ذی‌نفوذ هستند خیلی معتقد به توسعه نیستند. فقط دنبال این هستند که قدرت سیاسی خود را حفظ کنند. ممکن است در بیان هم بگویند که دغدغه توسعه دارند اما شما باور نکنید. وقتی پای صحبت افراد وابسته به گروه‌های چپ، راست، اصولگرا و اصلاح‌طلب به صورت انفرادی می‌نشینید، همه می‌گویند یکی از مشکلات اصلی جامعه ما این است که تحزب وجود ندارد ولی

اقتصاد سبز

بیشترین زمین‌های کشت ارگانیک در جزایر فالکلند

فاطمه پاسبان
کارشناس کشاورزی

● کشاورزی ارگانیک یکی از راهکارهایی حفاظت

از زمین و انسان است که در کاهش انتشار گازهای

گلخانه‌ای مؤثر است. در کنار مسائل مطلوب

زیست‌محیطی کشاورزی ارگانیک، این روش

تولیدی مزایا و منافع بسیاری از نظر اقتصادی

و اجتماعی به همراه دارد و به همین دلایل،

گسترش و ترویج کشاورزی ارگانیک در کشورهای

جهان شدت یافته است. براساس آخرین اطلاعات

آماری به‌هنگام شده در سال ۲۰۱۳ و داده‌های

جمع‌آوری‌شده توسط مؤسسه تحقیقات کشاورزی

ارگانیک (FiBL) و فدراسیون بین‌المللی جنبش

کشاورزی ارگانیک (IFOAM) براساس زمین‌های

کشاورزی ارگانیک در بسیاری از کشورها رشد یافته

و از رقم ۱۱ میلیون هکتار در سال ۱۹۹۹ به رقم

۴۳ میلیون هکتار افزایش یافته که در حدود ۳۰۹

برابر شده است. شش کشور جدید در سال ۲۰۱۳

به جامعه تولیدکنندگان ارگانیک پیوسته‌اند که

درحال‌حاضر شامل ۱۷۰ کشور جهان می‌شود.

در سال ۲۰۱۳ در حدود ۴۳۰۱ میلیون هکتار

زمین کشاورزی به صورت ارگانیک کشت می‌شد.

بزرگ‌ترین زمین‌های کشاورزی ارگانیک جهان

مربوط به ایقائوسیه هست که ۱۷۳ میلیون هکتار

در حدود ۴۰ درصد زمین‌های کشاورزی ارگانیک

جهان را به خود اختصاص داده است. بعد از آن

اروپا با ۱۱،۵ میلیون هکتار در حدود ۲۷ درصد،

آمریکای لاتین با ۶،۶ میلیون هکتار در حدود ۱۵

درصد، آسیا با ۳،۴ میلیون هکتار در حدود هشت

درصد، آمریکای شمالی با سه میلیون هکتار در

حدود هفت درصد و آفریقا با یک میلیون هکتار

در حدود سه درصد از زمین‌های کشاورزی ارگانیک

جهان را به خود اختصاص داده‌اند. دراین‌میان،

بیشترین سطح زیر کشت ارگانیک به‌ترتیب مربوط

به استرالیا با ۱۷،۲ میلیون هکتار، آرژانتین با

۳،۲ میلیون هکتار و ایالات متحده آمریکا با ۲،۲

میلیون هکتار است. براساس اطلاعات این گزارش،

زمین‌های زیر کشت ارگانیک ایران در حدود ۱۲،۲

هزار هکتار گزارش شده است.

در سال ۲۰۱۳ در حدود دوهولمیلیون تولیدکننده

در سرتاسر جهان در زمین‌های خود کشاورزی

ارگانیک داشته‌اند که بیشترین تعداد در کشور

هندوستان با ۶۵۰ هزار تولیدکننده و بعد از آن

اوگاندا با ۱۹۰ هزار تولیدکننده و مکزیک با ۱۷۰

هزار تولیدکننده قرار دارند. در سال ۲۰۱۳ در

حدود ۰،۹۸ درصد زمین‌های کشاورزی ایران جهان

به کشت ارگانیک اختصاص یافته است. بیشترین

سهم زمین‌های کشت ارگانیک مربوط به جزایر

فالکلند با ۳۶،۳ درصد، یخچن‌اشتان با ۳۱ درصد

و استرالیا با ۱۹،۵ درصد سهم از کل زمین‌های

کشاورزی کشورهای مزبور است. براساس اطلاعات

گزارش مزبور، زمین‌های زیر کشت ارگانیک ایران

در حدود ۱۲،۲ هزار هکتار گزارش شده است که

در حدود ۰،۰۳ درصد کل زمین‌های کشاورزی ایران

را شامل می‌شود. نکته قابل توجه این است که

سال ۲۰۱۳ نسبت به سال ۲۰۱۲ رشد زمین‌های

زیر کشت کشاورزی ارگانیک در ایران ۱۱،۵ ردص

رشد منفی داشته است. یعنی کشاورزان‌کی

کشت ارگانیک می‌کردند، از گردونه کشاورزی

ارگانیک خارج شده‌اند. تولیدکنندگان کشاورزی

ارگانیک در ایران در حدود هزارو ۶۳۳ کشاورز

گزارش شده است. باوجود همه توصیه‌های علمی

دربارہ توسعه کشت محصولات ارگانیک، ملاحظه

می‌شود سهم کوچکی از زمین‌های کشاورزی به

کشاورزی ارگانیک اختصاص یافته است. به‌نظر

می‌رسد توسعه کشت محصولات ارگانیک نیازمند

الزامات و پیش‌شرط‌هایی است. تجربه کشورهای

جهانی نشان می‌دهد توسعه کشت ارگانیک

درابتدا نیازمند شناخت وضعیت موجود، تنگناها و

مشکلات و موانع بازدانه و تقویت‌کننده، تهذیبا

و فرصت‌هاست. به‌عبارتی، قبل از برداشتن گام،

ابتدا باید مسیر پیش‌رو را با توجه به مطالعه

وضعیت موجود، قابلیت و ظرفیت‌ها و داشته‌های

بالفعل و باقوه ترسیم کرد و بعد مرحله‌به‌مرحله

براساس برنامه‌ریزی علمی، کنترل، ارزیابی،

نظارت و اصلاح فرایندهای موجود جلو رفت.

یکباره و با نوشتن جملاتی مانند «توسعه کشت

توصیه‌های سیاستی برای استراتژی توسعه کشت

ارگانیک بر این محورها استوار است: (۱) کمک

به ارتقای ظرفیت تعارفی‌های کشاورزی ارگانیک

و توسعه آنها. (۲) ارتقا-توسعه و یکپارچگی

بازارهای محصولات ارگانیک. (۳) کمک به توسعه

بازارهای محصولات ارگانیک محلی. (۴) پشتیبانی و

توسعه سیستم‌های تضمین مشارکتی (PGS). (۵)

تمرکز سیاست‌ها و حمایت‌های دولتی بر مناطقی

که پتانسیل کشاورزی ارگانیک دارند. (۶) پشتیبانی

از تحقیقات کشاورزی ارگانیک در همه ابعاد

فنی، اقتصادی و اجتماعی. تدوین استراتژی

توسعه کشاورزی ارگانیک براساس مطالعه

علمی و بهره‌گیری از تجربیات جهانی و همکاری

بین‌المللی در دوره زمانی مشخص الزامی برای

دستیابی به این مهم است.

ادامه در صفحه ۱۵